

طراح سؤالات درس هفدهم و هجدهم: مهدی صادقی دبیرستان ماندگار فردوسی تبریز

سوالات تشریحی درس هفدهم فارسی یازدهم

قلمرو زبانی:

معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. ۱/۵

۱- چارپا روی خاک هیاهو می کند .

۲- اما چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می ایستد / از یاد مبر.

۳- هنگامی که / در فروتنی، / بزرگ باشیم.

۴- پاسخ می آید: « در رؤیای یک ناتوان.»

۵- آنگاه برزیگری گفت.

۶- زنهار، دست از کار بشوید.

۷- با توجه به رابطه ی معنایی تَضَمَن ، برای هر یک از موارد داده شده یک واژه ی مناسب بنویسید. /۵

الف) کلاس و.....
ب) خورشید و

۸- تفاوت رابطه ی معنایی ترادف و تَضَمَن را با ذکر یک مثال بنویسید. ۱

۹- در میان ترکیب های زیر مواردی را که رابطه ی معنایی تَضَمَن دارند مشخص کنید. /۵

(گل و برگ - پدر و مادر - شعر و بیت - غذا و کباب)

۱۰- در میان واژه ها و ترکیب های زیر غلط های املائی را مشخص کنید و شکل درستشان را بنویسید. /۷۵

نمازگزار - سپاسگذار - صبورانه - چارپا - حیاهوی خاک - رؤیای ناتوان - برزیگر - زنهار - بی رقبت

۱۱- نوع « و » را در عبارت زیر مشخص کنید. /۵

کله ی پاها مانده بود، با سم ها و ما چشم به راه آخر کار و با خبر از مشکل صاد.

۱۲- نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. /۷۵

الف) چو آهسته گشت، پلنگ تیز پا بر پشتش نشست. ب) ای ساریان، آهسته ران کارام جانم می رود.

ج) صدای آهسته ی عشق چه دل نشین است!

۱۳- واژه ی « خوب » را در جمله در نقش های خواسته شده به کار ببرید. /۷۵

الف) صفت: ب) مسند: ج) قید:

۱۴- نقش واژه های مشخص شده در کدام گزینه با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟ /۲۵

الف) ماهی در آب خاموش است. ب) نقدی ز هزار نسیه خوش تر باشد

ج) او در جای خود خاموش نشسته است د) بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم.

۱۵- در همه ی گزینه ها واژه های مشخص شده به جز گزینه ی قید هستند. /۲۵

الف) خوب دقت کنید تا جواب صحیح را بیابید ب) طفل آرام می گرید چو راهش را گم می کند

ج) نگرد، همه جا را خوب گشتم نبود د) من اگر خوب گشتم و خوشحال، تو را دیدم و بس!

۱۶- در کدام گزینه واژه ی مشخص شده از لحاظ معنایی با سایر گزینه ها متفاوت است؟ /۲۵

الف) چو از این کویر وحشت به سلامتی گذشتی ب) چون که موسی این عتاب از حق شنید

ج) چو روبه به وامانده خود را مکن سیر. د) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش

۱۷- در کدام گزینه واژه ی مشخص شده مسند است؟ /۲۵

الف) ایشان از خاکشان شجاعانه دفاع کرده بودند

ب) کار ایشان در دفاع از خاکشان شجاعانه بود

ج) کار شجاعانه ی ایشان در دفاع از خاکشان قابل تحسین است!

د) شجاعانه از خاک میهنش پاسداری کرده است.

۱۸- در کدام گزینه ترکیب وصفی وجود ندارد؟ ۲۵/

الف) یاد تو آرامشی است طوفانی (ب) دشتی دید پر از گاو

ج) حاصل علم و عمل در دو جهان این همه نیست. (د) یقین، مرد را دیده بیننده کرد

۱۹- در کدام گزینه واژه ی « که » با دیگر گزینه ها متفاوت است؟ ۲۵/

الف) اگر که آفتاب را ندیده ای ستاره ها را هم نمی بینی

ب) شما را اگر توان نباشد که کار خود به عشق درآمیزد...

ج) آن که با بی میلی، خمیری در تنور نهد نان تلخی واستاند

د) اما چراغدان را هم که صبورانه در سایه می ایستد، از یاد مبر.

قلمرو ادبی

۲۰- آرایه تشخیص را در هر عبارت مشخص کنید. ۱۷۵/

الف) از شعله / به خاطر روشنایی اش / سپاسگزاری کن

ب) باران بهاری، گونه ی گل ها ی بنفشه را درافشان ساخته بود

ج) ممکن از ناممکن می پرسد: «خانه ات کجاست؟» / پاسخ می آید: «در رویای یک ناتوان»

۲۱- در عبارت زیر «شعله» استعاره از و «چراغدان» استعاره از هستند. ۱۵/

از شعله / به خاطر روشنایی اش / سپاسگزاری کن / اما / چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می ایستد / از یاد مبر / گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای...

۲۲- در مصراع مقابل با توجه به منظور موارد مشخص شده، کدام آرایه ها ی ادبی به ذهن می رسد؟ ۱۷۵/ هر چند چو گل گوش فکندیم در این باغ

الف) باغ: جهان () ب) گوش فکندن گل: منتظر بودن گل () ج) گوش فکندن: منتظر بودن ()

۲۳- در بیت زیر آرایه های ادبی خواسته شده را بنویسید. (تشخیص - جناس - واج آرایی - تناسب) ۱

فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ

۲۴- در همه ی گزینه ها واژه های مشخص شده آرایه ی ادبی مشترک را نشان می دهند به جز گزینه ی ۲۵/

الف) از شعله / به خاطر روشنایی اش / سپاسگزاری کن

ج) اما چراغدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می ایستد...

ب) خدا روستا را / بشر شهر را / .../ ولی شاعران آرمان شهر را آفریدند

د) گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای

۲۵- در همه ی گزینه ها واژه ای در مفهوم استعاره به کار رفته است به جز گزینه ی ۲۵/

الف) چو آن آهنین کوه آمد به دشت (ج) پس از ابر کرم ، باران رحمت بر خاک آدم بارید

ب) غضنفر بزد تیغ بر گردنش (د) به آتش های ترک و خون تازیک / ز رود سند تا جیحون نشیند

۲۶- در همه ی گزینه ها آرایه ی تشخیص به کار رفته است به جز گزینه ی/۲۵

الف) دل و دامان شب آن گونه زسوز دم او سوخت (ج) پا فشردن این قدر ای سیل، در منزل چرا؟

ب) ای ، قصه ی بهشت زکویت حکایتی (د) سرو بر طرف گلستان ز حیا بنشیند

قلمرو فکری

الف) معنی و مفهوم

۲۷- ماهی در آب خاموش است. /۲۵

۲۸- چارپا روی خاک هیاهو می کند. /۲۵

۲۹- کار، تجسم عشق است. /۵

۳۰- گریه کنی اگر/که آفتاب را ندیده ای /ستاره ها را هم نمی بینی /۵

۳۱- آدمی / اما / خاموشی دریاو / هیاهوی خاک و / موسیقی آسمان را در خود دارد /۷۵

۳۲- ناممکن به ممکن می گوید: خانه اش در رؤیای یک ناتوان است. /۷۵

۳۳- از شعله/ به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن / اما چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می ایستد/ از یاد مبر. ۱

۳۴- هنگامی که / در فروتنی، / بزرگ باشیم، / بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم. ۱

۳۵- مفاهیم مربوط به هر عبارت را در مقابلش بنویسید. (قدر داشته ها را دانستن - ستایش مقام والای انسان) /۵

الف) آدمی / اما / خاموشی دریاو / هیاهوی خاک و / موسیقی آسمان را در خود دارد. (

ب) گریه کنی اگر/که آفتاب را ندیده ای /ستاره ها را هم نمی بینی (

۳۶- در شعر زیر منظور از آفتاب و ستاره ها..... هستند. /۵

گریه کنی اگر/که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم نمی بینی

۳۷- منظور از قسمت های مشخص شده چه کسانی هستند؟ /۵

از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن / اما چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می ایستد/ از یاد مبر.

۳۸- مفهوم مشترک عبارت های زیر چیست؟ /۲۵

الف) هنگامی که/ در فروتنی/ بزرگ باشیم/ بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم.

ب) از آسمان تاج باردا/ ما برسر آن کس که سر فرود آرد.

۳۹- نویسنده در شعر: ممکن / از ناممکن می پرسد: «/ خانه ات کجاست؟» / پاسخ می آید: « در رؤیای یک ناتوان » /۵

الف) انسان ناتوان را چطور معرفی می کند؟ / ب) ویژگی انسان توانمند را در چه می داند؟

بانک سوالات فارسی ۲ پایه یازدهم - گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

۴۰- باتوجه به عبارت زیر به نظر نویسنده در چه صورتی باید از انجام یک کار منصرف شد؟ ۲۵/

شما را اگر توان نباشد که کار خود به عشق در آمیزید، زنهار، دست از کار بشوید.

۴۱- در عبارت زیر منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ ۲۵/ اما چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می ایستد / از یاد مبر.

۴۲- در شعر زیر به کدام ویژگی انسان اشاره شده است؟ ۲۵ / آدمی / اما / خاموشی دریاو / هیاهوی خاک و / موسیقی آسمان را در خود دارد.

۴۳- مفهوم کدام گزینه با شعر زیر یکسان نیست؟ ۲۵ / هنگامی که / در فروتنی / بزرگ باشیم / بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم.

الف) بلندی از آن یافت کو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد

ب) گر از هستی حق ، خبر داشتی همه خلق را نیست پنداشتی

ج) در این حضرت آنان گرفتند صدر که خود را فروتر نهادند قدر

د) ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن ز خاک

۴۴- از لحاظ مفهوم کدام گزینه با بقیه تفاوت دارد؟ ۲۵/

الف) از آسمان تاج بارد اما بر سر آن کس که سر فرود آرد

ب) نشکنی تا خویش را، از دوست کی یابی نشان!

ج) بی تواضع نیست ممکن سرفرازی یافتن

د) بزرگان نکردند در خود نگاه خدایی از خویشتن بین خواه.

پاسخ نامه ی سوالات تشریحی درس هفتم فارسی یازدهم

قلمرو زبانی

۱- سروصدا ۲-جایی یا ظرفی که در آن چراغ بگذارند ۳-تواضع ۴-فکر، خیال ، خواب ۵-دهقان ، کشاورز ۶-بدان، آگاه باش

۷-الف) کلاس و مدرسه ب) خورشید و منظومه ی شمسی

۸- در ترادف دو واژه هم معنی اند : علم و دانش - در تضمّن یک مجموعه ی کل و جز در میان است : درخت و جنگل

۹- شعر و بیت - کباب و غذا

۱۰- سپاس گزار - هیاهوی خاک - بی رغبت

۱۱- هر دو « و » پیوند یا ربط (با توجه به سبک نوشتاری متن و جمله های قبل و بعد که کوتاهند و بیشتر جاها فعل ها محذوف اند حرف ربط از عطف مقدم تر به نظر می آید)

۱۲- الف) مسند ب) قید ج) صفت

۱۳- الف) صدای خوب او در همه جا می پیچد. ب) صدای او خوب است. ج) او خوب می خواند.

۱۴- ج ۱۵- د ۱۶- ج ۱۷- ب ۱۸- د ۱۹- ج

قلمرو ادبی

۲۰- الف) سپاس گزاری از شعله ب) گویه داشتن گل ها ج) گفت و گوی واژه ها با هم

۲۱- شعله (افرادی که به طور مستقیم به دیگران خدمت رسانی می کنند) - چراغدان (افرادی که خدمت رسانیشان به دیگران غیر مستقیم است)

۲۲- الف) استعاره (ب) تشخیص (ج) کنایه

۲۳- تشخیص (رنگ باختن فلک) - جناس (جنگ، رنگ) - واج آرای (گ، ن) - تناسب (شیر، پلنگ)

۲۴- ب ۲۵- ج ۲۶- ب

قلمرو فکری

الف) معنی و مفهوم

۲۷- ماهی در آب ساکت و بی صداست.

۲۸- چهار پا روی زمین سروصدا و دادو فریاد می کند.

۲۹- در انجام هر کاری عشق به آن کار دیده می شود. (کیفیت انجام هر کار، عشق به آن کار را نشان می دهد)

۳۰- اگر بعد از غروب آفتاب که ستاره ها دیده می شوند اشک بریزی و غم بخوری که چرا نتوانستی آفتاب را ببینی، در همان لحظه از دیدن ستاره ها هم محروم می شوی.

۳۱- انسان ویژگی همه ی موجودات را در خود دارد و اشرف مخلوقات است.

۳۲- کارها برای انسان ناتوان و ضعیف همیشه ناممکن است.

۳۳- از شعله به خاطر روشنایی اش تشکر کن ولی چراغدان را هم که باعث روشن ماندن شعله می شود و در روشنی آن بی تأثیر نیست و در نقطه ی دید نیست فراموش مکن.

۳۴- اگر با وجود فروتنی، انسانی بزرگ باشیم به آن بزرگی که در تصور داریم نزدیک خواهیم بود.

۳۵- الف) ستایش مقام والای انسان (ب) قدر داشته ها را دانستن

۳۶- آفتاب (فرصت ها یا نعمت های از دست رفته) - ستاره ها (فرصت ها یا نعمت هایی که الان در اختیار داریم)

۳۷- شعله (کسانی که به طور مستقیم به ما خدمت می کنند) - چراغدان (کسانی که به طور غیر مستقیم به ما خدمت می کنند)

۳۸- فروتنی موجب ارزشمندی و بزرگ بودن می شود.

۳۹- الف) انسان ناتوان کارها را ناممکن می داند (ب) انسان توانمند با تلاش و امید ناممکن ها را ممکن می کند.

۴۰- اگر کار توأم با عشق نباشد.

۴۱- در نقطه ی دید نبودن یا دور از چشم بودن در حین خدمت رسانی

۴۲- برتری انسان به سایر موجودات

۴۳- ب ۴۴- د